XVII. évfolyam. Csíkszereda, 1916. április 23 17 szám

Kemenesvidék

KÖZGAZDASÁGI FÜGGETLEN HETILAP.

(„KISCZELL és VIDÉKE") Megjelenik minden vasárnap. („KISCZELL és VIDÉKE")

Előfizetési ár: Egész évre . . . 5 kor. Negyedévre . . 2 kor. — Egy évre . . . 4 „ Egyes szám ára — „ 20 „

Laptulajdonos felelős szerkesztő: Huszár Gyula

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Csíkszereda. Megrendelhet és kézbesíthet felvesz özv. Zsigmond Istvánné könyvkereskedése

Husvét.

Az Üdvözitő feltámadását ünnepeljük. Az örök dicsőség nagy ünnepe van ma. A mennyei és föld urának zengunk hozsannát. Majd két év óta tartó kegyetlenkedés fölött is majd a szebb jövőben vezető szeretetünk hozza meg azt az ünnepet, midőn az áldásos béke fog létrejönni és hirdetni ujból a nemzetek közt a megértést és a testvériséget szeretetet.

A harctéri hősök teteme fölött a hozzátartozók gyászkönnye rezeg. Hatalma volt a halálnak, sok vitéz sirba szállt érünk, a házért, a királyért . . . A nélkülözések és megpróbáltatások után a harcoló népek megnyugvást hozó békeünnepe vidámabb husvétot fog maj varázsolni az élő lelkekbe a jelenlegi ünnepnél.

A husvét az igazság megértését varázsolja szivünkbe, lelkünkbe. Mert az igazság szent eszméje nemzetünk megujulását hozza magával. Győzelmes harcaink, kitartó és ellenálló képességünk lassankint eljutott a háboru második esztendejéhez, ha addig ellenségeink a tökéletes békülés utjára nem térnek.

A husvét szimbóluma, a piros tojás készitése, vagy annak festése takarékossági szempontból betiltatott. Pedig régóta divatban van nálunk a piros tojás használata. Különösen fiaink, unokáink kedvelt husvéti ajándéktárgya szokott lenni a piros tojás. Hja, a háborus idők sokféle takarékosságra intettek bennünket s igy a husvéti piros tojás mellőzése szintén nemzeti létkérdés feladatai közé tartozik. Emlékül maradt a husvéti locsolás. Ezt a passziót nem tiltották be eddig. De miért? Azért mivel a férfi népség — amely hódol a locsolási mániának — a harctéren és a kaszárnyákban teljesiti hazafias kötelességét. Ilyenkor bizony nem járják az ismerős helyeket, most a harctéren a puskagolyók záporával locsolnak.

A béke szent eszméje a husvéti ünnepen is foglalkoztatja a nővárgó kedélyeket. A puskalövések és ágyudörejek szünjenek meg mielőbb és a nemzetek és népek között a béke és szeretet magvát hintse el annak a kegyes jósága, ki mindnyájunkért kiszenvedett és dicsőségesen föltámadott. Az Üdvözitő kölcsönös megértést és emberszeretetet hirdetett nekünk, [illegible] gyunk és ne legyünk egymás farkasai és elpusztitói. A pöffeszkedő kevélység, a sárga irigység rossz tulajdonságait minden nép mellőzze és kerülje, mert legtöbbször az egyetlenség, az élbizakodottság és az önzés az oka minden viszálynak és ellenségeskedésnek. Egymás megbecsülése és tisztelete legyen egyik sarkalatos feladatunk.

A háborus husvét közelitse meg azt az időt, midőn egyöntetű akarattal és szándékkal a hosszantartó béke utjait egyengessük, paróczszuk a jövő számára. Szóval a béke előkészitése ugy jusson előtérbe, ha ellenségeink is ilyenforma akcióval a közeledés lehetőségének megvalósulását szorgalmazzák. Máskülönben nem!

A szent küzdelem, mely az itthonmaradottak szilárd kitartásáról tesz tanuságot, a sikeres munka tökéletességében jusson érvényre. Azt tudjuk jól, hogy a háboru idő zivataria mindent fölforgatott, kimozditott a tövéből. A küzdelem hevében fölélegzik a nemzet, hogy a husvét után talán a békereményeket megvalósulás stadiumába fognak jutni és talán szünni fog kissé a harci lárma és zaj.

Legyünk teljesen megnyugodva, máris [illegible] hallatszik a távolból a bekehullámok zaja. A haboru alapzatairól egyre hullanak a kavicsok s lassankint már máris majd a téglák [illegible] is kicsinyenkint el fognak jutni azon időhöz, midőn az ellenségeskedés megszünik s vele megszünik az az állapot, mely annyi gaztettet a kedelyeket. Az Üdvözitő feltámadásának idején szálljon égbe hő fohászunk s kérjük a Mindenhatót, hogy a közel jövő hozza meg számunkra azt a mit óhajtanak népek s nemzetek: a hosszantartó, áldásos békét.

Ugy legyen!

— *ref.*

Haberus epizódok.

A nyár forróságu, az epesztő szomjuság, a vesztőkeszö homlok, a legördülő cseppek, a fárasztó erőltetett menetek, a kevés pihenő, a gyenge táplálék, a nyugtalan álom; a borongós ősz, az éji hideg, nedves, mocsaras pihenő, a félálvás, a felvillanó agyuflás, a halló sárgult, levelek, a hazai dér, a hüvös napkelte, az esti fény elfogyó ereje, az első hó, a töretlen, gázolatlan utak, a nagyon rég, a szivet, lelket dermesztő hideg, a csontig, velőkig ható orszaszországi szél, a mene hető farkasok éji orditása mind mind csak erős szondája annak a lelki szenvedésnek, amit a meggyötört lélek, amikor az ellenség ágyni, a nagy Minkák munkához fognak . . .

Elhagyott, leégett, agyonrombolt falunkban ér nek meglepett, de vitéz csapatunk.

Még piroslanak az elhamvadt füstök végei, még fojtó füstgomolyok állják el utunkat, a határban gabona osztagok birkóznak a pusztitó [illegible] de mi megyünk előre . . . előre . . .

Ez itt egy szegény munsik háza lehetett, ez egy jobbmódu emberé volt; itt volt a paplak, mert itten mellette a templom romjaja összegyve, a bádog, [illegible] meggörbülve hány, de hirdeti, hogy, vallásos, érző szivü emberek hajdog ott [illegible] pusztitotta el a kegyetlen kozák.

Hova lettek a lakók, hol hunyták meg az öregek, az aggok, a vétlen nők, az anyák, az ártatlan gyermekek magukat az éjszaka hideg szele elől, ki tudná megmondani?

Messze távolról erdő homálya kéklik, odább magasba csapó füst fellegek ujabb rombolást jelentenek, nincs erre egy talpalattnyi hely sem, hol békés nyugalom uralkodna.

Közelben, távolban ágyudörgés hallatszik s felesapó lángok talán attól remegnek meg . . .

Nincs egy teremtett lélek, ki ittmaradt volna.

Fárasztó ut után, rövid pihenő a jutalom. Valamiadek elhamvadt perje, milyen édes lesz rajtad az a teljes apatia, mely csak nagy fáradalmak után lepi meg az elcsigázott testet.

De nem. Kegyetlen a sors! Tanitó ur (mert a drága kaplar czillagom mellett is, hü bajtársaimnak jobban tetszek az igazi) ott a harmadik hasnál civil hangot hallok! Igy jelent az egyik bajtárs.

— Lehetetlen testvér, ninns ott még egy élő veréb sem!

— De én gyerekbeszedet hallottam, már pedig [illegible] van, ott felné[illegible] te van.

Jo! Gyerünk, megnézzük!

Ballagunk, házról házra, recte romról romra no es igázan hallucinált gondoltam magamban

— Ennem jött a hang.

— Omladek ez, csak a kémény áll.

— Ott is lehet valaki

Beljebb kerülünk. Leégett pusztaság minden. De nem. (Ket homály volt.) Ni, ott, valami mozog: Bujik. A kéménybe! Revolverrel állok már! Hozza-Hiszem!

[illegible]

— Kérem ez egy gyerek.

— Gyerek. Ugy e mondtam!

Látom ám, egy pirinyó, talán négy éves kis csöppség. Rágondolok az én kis arvámra, akit már majd egy éve láttam. Jaj csak volna cukrom. Mit adjak neki? A legnagyobb kincsem a tartalékcigarettám volt. Most vettem csak hogy hivatásomtól ugy eltertem. Én falusi nép nevelő voltam . . . Miert is nincs cukor a zsebemben?

— Jaj tanitó ur, még egy gyerek.

— Hol?

— Hat hol volna, itt a kemencében. Ha az isten ege alatt volna, ugyis látná. (Milyen igaz!)

— Hivja ki ezt is!

— Es meg még kisebb.

— Mit tegyünk velük. Istenem?

— Adjunk nekik a kommiszból.

Edes Istenem, milyen megbátorodás, milyen evés a — kommiszból. Szegény édes csöppségeim. Testverek voltak. Az idosebbik fiu, a kisebbik leány. Valahogy itt maradtak. Már két napja. A fiu (nem volt több öt évesnel) az égett házak romjaiból „karloflit, kutatott avval taplalta a kis hugat is. Megindító példa, a testvérszeretetnek. Mi előlünk a kemencébe bujtak.

Egy horvatul tudó bajtárs tolmácsolásával megtudtuk, hogy mindenkit elhajtottak a kozákok, sokan azonban az erdőbe menekültek.

— Felszereini! Indulás.

— Mi lesz az én két árvámmal?

Egy fél prófuntot kesükbe nyomtam, már mentünk is.

Mi lett velük. — mint annyi sokkal — ki tudná megmondani?

A negyedik magyar hadikölcsön.

Több mint husz hónapja annak, hogy megsemmisitésünkre törő ellenségeink reánk zuditották minden idők legnagyobb háboruját. Azóta diadalmas fegyvereink sulyos csapásokat mértek roppant számu ellenségeinkre és szövetségeseinkkel együtt aratott döntő győzelmeink nyomán immár nincs kétség a végső siker iránt

A hosszan elhuzódó háboru nagy pénzügyi követelményeket támasztván az államkincstárral szemben, a hadi szükségletek zavartalan ellátása céljából uj hadi kölcsön kibocsátása vált szükségessé. A hadviselés költségeinek fedezésére a pénzügyminister ezuttal — ugy mint az előző hadikölcsönöknél, azonban a sorolás mellőzésével — **6%-kal kamatozó járadékkölcsön kötvényeket** és ezzel egyidejüleg **5½%-kal kamatozó állami pénztárjegyeket** bocsát nyilvános aláirásra. A pénzügyminister tehát ez alkalommal is közvetlenül fordul a közönséghez, mint ez a legutóbb a német birodalomban is történt és a kibocsátás összege a nyilvános aláirás eredménye alapján fog megállapitást nyerni.

Az aláirás tartama és az aláirási helyek.

Az aláirás időtartama 1916 április 19-től május 23 ig bezárólag terjed. Aláirási helyekül fognak szerepelni az öszszes állami pénztárak és adóhivatalok, a postatakarékpénztár és közvetitő helyei s az összes számottevő hazai pénzintézetek.

A cimletek nagysága.

A bemutatóra szóló 6%-os járadékkölcsönkötvények 50, 100, 1000, 5000 és 10.000 koronás, a bemutatóra szóló 5½%-os állami pénztárjegyek pedig 2000, 5000, 10.000 és 50.000 koronás cimletekben fognak kiállittatni. Tehát a negyedik hadikölcsönnél is a 6%-os járadékkölcsönre jegyezhető legkisebb összeg 50 koronában van megállapitva, hogy igy a kölcsön jegyzése a legszélesebb néprétegek részére is lehetővé tétessék.

Az aláirási ár.

A kibocsátásra kerülő cimletek aláirási ára a szerint, amint az aláirt összeg ellenértékének befizetése a kétreszre osztott aláirási időtartam első vagy második felében történik, avagy az alább ismertetendő kedvezményes (részletekben történő) fizetési módozat vétetik igénybe, **az időközi kamatokra való tekintettel** különböző összegekben a következőkép van megállapitva:

I. a kibocsátásra kerülő és 6%-kal kamatozó **járadékkölcsönkötvény** aláirási ára minden 100 korona névértékért:

1. ha az aláiráskor az aláirt összeg egész ellenértéke befizettetik:

a) az 1916 évi április 19-től május 5-ig bezárólag történő aláirás esetén: 97 K 20 fillérben;

b) az 1916 évi május 5 ikét követő időben 1916 évi május 23 ig bezárólag történő aláirás esetén: 97 K 50 fillérben

2. ha pedig a kedvezményes (részletekben történő) fizetési módozat vétetik igénybe, az aláirási határidő egész tartamára szólólag 98 koronában;

II. Az 5½%-kal kamatozó állami pénztárjegy aláirási ára minden 100 korona névértékért:

1. ha az aláiráskor az aláirt összeg egész ellenértéke befizettetik:

a) az 1916 évi április 19 től május 5 ig bezárólag történő aláirás esetén 91 K 90 fill-ben;

b) az 1916 évi május 5 ét követő időben 1916 évi május 23 ig bezárólag történő aláirás esetén 92 K 20 fill-ben;

2. ha pedig kedvezményes (részletekben történő) fizetési módozat vétetik igénybe, az aláirási határidő egész tartamára szólólag 92 K 65 f-ben. **A fenti árakon felül az aláiróval szemben sem folyó kamat, sem jutalék felszámitásának helye nincs.**

Kamat (szelvény)-esedékesség.

A negyedik hadikölcsön **6%-os járadékkötvényei** 1916 május 1 től kezdődőleg és minden év május 1 én és november 1 én ejáró félévi utólagos részletekben évi 6%-kal, az **5½%-os állami pénztárjegyek** pedig 1916 junius 1-től kezdődőleg évi 5½%-kal minden év junius 1-én és december 1-én lejáró félévi utólagos részletekben kamatoznak, tehát a **6%-os járadékkölcsönnel** az első szelvény 1916 november 1-én, az **5½%-os állami pénztárjegykölcsönnel** pedig 1916 december 1 én esedékes.

A befizetési hely.

Ugy a járadék-, mint az állami pénztárjegykölcsönre az aláirt összegek ellenértéke az aláirási helynél fizetendő be.

Részletfizetési k[illegible].

Az esetben, ha a 6%-os járadékkölcsönre aláirt összeg 100 K-t meg nem halad, az aláiras alkalmával az aláirt öszszeg egész ellenértéke befizetendő. A 6%-os járadékkölcsönre történő és 100 K-t meghaladó, valamint [illegible] az 5½%-os állami pénztárjegykölcsönre eszközölt aláirásoknál azonban a befizetés részletekben is teljesithető. Ez esetben az aláiras alkalmával az aláirt összeg 10%-a biztositékképen leteendő; és pedig a kir. állampénztárnál és adóhivataloknál, a m. kir. postatakarékpénztár közvetitőhivatalainál, továbbá az 1898 : XXIII. t.-c. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezetnél készpénzben, a többi aláirási helynél pedig vagy készpénzben, vagy olyan értékpapirokban, amelyeket az aláirási hely elfogadhatóknak tart. A részletek pedig a következőkép fizetendők:

a jegyzett összeg	25%-a	legkésőbb	1916	junius		9-ig
a	„	„	25%-a	„	„	„ 17-ig
a	„	„	25%-a	„	„	„ 28-ig
a	„	„	25%-a	„	„	julius 5-ig

Az utolsó befizetés alkalmával az aláirási hely a letett biztositékot elszámolja, illetőleg visszaadja.

A befizetési elismervények kiállitásáról és a végleges cimletek kiadásáról.

A befizetés alkalmával az aláiró fél az aláirási helytől pénztári elismervényt kap, amely a fél kivanatára 1916 junius 15-től kezdve a m. kir. pénzügyministerium részéről kiállitott ideiglenes elismervényre fog kicseréltetni, a mennyiben eddig az időpontig a végleges cimletek kiadhatók nem lesznek A végleges cimletek kiadására nézve, illetve a fél kivánatára kiadott ideiglenes [illegible] a végleges kötvényekre való kicserélésére nézve idejekorán hirdetmény utján fog a felhivás közzététetni. A végleges kötvények kiadása költségmentesen ugyan azon a helyen fog megtörténni, illetve ahol a fél kivánatára kiadott ideiglenes elismervények kiadattak. Ideiglenes elismervényekre előreláthatólag nem lesz szükség, mert valószinüleg már rövid idő mulva elkészülnek a végleges kötvények.

A kölcsön felmondása.

A m. kir. pénzügyministerium fenntartja magának azt a jogot, hogy előre közzéteendő három havi előzetes felmondás mellett, ugy a 6%-os járadékkölcsönt, mint az 5½%-os állami pénztárjegykölcsönt egészben vagy részben, névértékben visszafizethesse, azonban az esetleges felmondás a 6%-kal kamatozó járadékkötvényekre nézve 1921 november 1-ét megelőző időre, az 5½%-kal kamatozó állami pénztárjegyekre nézve pedig 1921 december 1 ét megelőző időre nem fog eszközöltetni.

Az 5½%-os állami pénzt[illegible] jegykölcsön vis[illegible]

Az 5½%-os állami pénztárjegyekben megjelölt tőkekövetelést a m. kir. államkincstár a beváltóhelyeknél a bemutatónak, az állami pénztárjegy bevonása ellenében minden levonás nélkül, adó- és illetékmentesen 1925 junius 1-én visszafizeti.

Adó- és illetékmentesség. A kibocsátásra kerülő cimletek után járó kamatok épugy mint a járadékkölcsönvisszafizetés alkalmával a járadékkötvényeknek, illetve állami pénztárjegyeknek tőkeértéke minden fennálló és a jövőben behozandó magyarországi adó, bélyeg és illeték levonása nélkül fizettetnek ki.

A cimletek pupillaritása. Az aláirásra bocsájtott járadékkötvények és állami pénztárjegyek — ugyanugy mint az eddigelé kibocsátott hadikölcsönkötvények — a gyámoltak és gondnokoltak [illegible]nek elhelyezésére alkalmasak.

Kölcsönnyujtás [illegible] nyes kamatláb [illegible]

A kibocsátandó járadékkötvényekre és állami pénztárjegyekre az Osztrák-magyar bank és a m. kir. Hadikölcsönpénztár, e járadékkötvényeknek, illetve pénztárjegyeknek kézizálogul való lekötése mellett, a névérték 75%-áig, a mindenkori hivatalos váltóleszámitolási kamatlábon, tehát jelenleg 5%-os kamat mellett nyujtanak kölcsönt. Ezek a kedvezmények 1917 évi december 31 ig maradnak érvényben.

Ezenfelül az Osztrák magyar bank a fent körülirt módozatok mellett azoknak, akik igazolják, hogy a jelen felhivási aláirási felhivásban foglalt befizetési határidők alatt az aláirásra bocsátott hadikölcsön jegyzése céljából más hitelintézettől (bank, takarékpénztár, hitelszövetkezet stb.) vagy bankcégnél vettek fel kölcsönt, ennek a kölcsönnek, illetve az ily irányu kérelem előterjesztésekor igazoltan fennálló részének visszafizetésére évi 5%-os állandó kamatlábon fognak uj kölcsönt nyujtani s ennek a kölcsönnek [illegible] szabbitásánál is évi 5%-os állandó [illegible] lábat fognak alkalmazni. Ez a kedvezmény is 1917 évi december 31 ig marad érvényben.

HIREK

— Kitüntetés. Vilmos német császár, Hertelendy Miklós cs. és kir. huszár századosnak Hertelendy Gyula magyargencsi földbirtokos fiának, a vaskeresztet adományozta.

— Áthelyezés. A pénzügyminiszter Simkó Géza szombathelyi kir. pénzügyigazgatósági titkárt saját kérelmére hasonló minőségben a budapesti m. kir. központi díj és illetékkiszabási hivatalhoz helyezte át.

— Alapitvány Rosenberg Gyulának, az elhunyt képviselőnek özvegye született Teixeira de Mattos Karolin [illegible] koronás alapitványt tett a vármegye háborus hadiözvegyek, árvák és rokkantak javára. Az alapitólevél szerint az alapitványi tőke évi 9000 koronás kamatjövedelmét kell felhasználni a segélyre szorulók támogatására [illegible] pedig nem meghatározott részletekben, hanem mindig az eset körülményeinek szorgos mérlegelése alapján meghatározott összegekben. A támogatás rendszerint ne tartás, vagy ismétlődő állandó segély jellegével birjon, hanem elsősorban arra szolgáljon, hogy azzal a rokkantaknak, az özvegyeknek vagy árváknak módot és lehetőséget nyujtsanak életet fentartásukat biztositó existencia megalapitására.

— A Mura halottja. Szécsenyikut község határában a Mura egy holttestet vetett partra. A holttestet katonai ruha fedte, amelynek egyik zsebéből előkerült a személyazonossági igazolójegy. Erről megállapitották, hogy az illetőt Mayer Józsefnek hivják és St. George-ból való Leibnitz mellől. Hogy öngyilkosság, vagy szerencsétlenség forog e fenn, a vizsgálat fogja kideriteni.

— Galiciai herceg. Lyubomovszki Andor herceg galiciai nagybirtokos, mint a cisztercita rend vendége, a szentgotthárdi apátságon tar[illegible] naponkint vadászatot rendeznek a rend erdejében.

— Uj póttsorozás. A hivatalos lap keddi száma közölte a honvédelmi miniszter azon rendeletét, melyben intézkedik a 19—50 évesek ujrasorozása és a felmentettek felülvizsgálása tárgyában. A vonatkozó rendeletek értelmében az elöljáróságok május 3-ig kötelesek a 19—50 éves népfelkelésre kötelezetteket, akik az eddigi szemléken alkalmatlanoknak találtattak, vagy a szemlékről elmaradtak, összeirni. Az 1878—1879 évben születettek május 16 tól junius 24-ig, az 1877—1866 évbeliek pedig augusztus 21 és szeptember 12-ike között kerülnek sorozásra.

— Új időszámitás lép életbe 1916 április hó 30-án éjjel 11 órakor. Ugyanis ekkor az órákat egy órával előbbre, 12 órára fogják igazitani. Igy marad szept. 30-ig, amikor ismét visszatérünk a mai időszámitáshoz. Erre az intézkedésre szövetségesünk, Németország kényszeritett, helyesebben a gazdasági és közlekedési intézkedés, mely közöttünk és Németország között fennáll. Es ügyben Berlinben tartott értekezlet határozott. Az uj időszámitás szerint nyáron egy órával korábban kezdődik a nap. Az ipari, gyári, kereskedelmi, gazdasági és hivatalos életben egy órával korábban végződik a munka és ennek az a nagyjelentőségü következménye, hogy világitási anyagban óriási megtakaritásra nyilik alkalom. Es sok más előnye fog mutatkozni ezen uj időszámitásnak, amit a közeli jövő fog igazolni.

— Mindent a hadseregnek. A honvédelmi ministerium Hadsegélyező Hivatala egy magyar gazda szakszerü, üdvös ajánlatára a hadviselésre nézve elsőrangu fontos akciót inditott és sürgősen kéri Magyarország g[illegible] áldozatkész segitségét ebben az akcióban. A ló és szarvasmarha téli szőrét, es a szőr az állatok nyirása, vagy vakarása utján könnyen beszerezhető, hogy azután a hadvezetőség takaró és nemez gyártására használhassa. A hivatal kéri tehát a gazdaközönséget, hogy az emlitett szőröket gyüjtse össze és 5 kilogrammon felül [illegible] közvetlenül a Hadsegélyező Hivatal [illegible] különitményéhez (IV; Váczi-utca 38.) a [illegible] utján küldje [illegible] demények "Táborban levő katonák részére [illegible]

[illegible]reletadomány" megjelöléssel vasuton és [illegible] díjtalanul szállíttatnak.

— Meghosszabbitják a zárórát. Értesülésünk szerint illetékes helyen élénken foglalkoznak a záróra rendelet módositásával s a miniszterium ujabb rendelettel az éjjeli zárórát egy órával megfogja [illegible]. — Bécsben már történt hasonló intézkedés: egy óra helyett éjfel után két órakor zárják a császárváros vendéglőit és kávéházait.

— A negyedik hadikölcsön. A pénzügyminisztert aláirási felhivása melyet hirlapunk mai számában közlünk, az egész országban élénk visszhangra talált. Mindenütt a legnagyobb érdeklődés mutatkozik a kölcsön iránt s az eddigi előzetes bejelentésekből következtetve, a kölcsön nagy eredménnyel fog végződni. A nagyobb alámasi helyeken olyan tömeges előjegyzések érkeznek, hogy már ezek is igen tekintélyes összeget képviselnek. Szerte az egész országban folyik az [illegible] agitáció a kölcsön érdekében és minden hivatalos szerv és minden pénzintézet részt kért a kölcsön aláirásában. Jankovich Béla kultuszminiszter az összes magyar iskolákhoz leiratot intézett, melyben a hadikölcsön sikerének fontosságát fejtegeti. Az érdekes leirat a következő zárópasszussal végződik: „Hasson mindenki közre, minden rendelkezésre álló módon és eszközzel, hogy a siker minél teljesebb legyen és világositsa fel az érdekelteket, hogy amidőn megtakaritott pénzüket hadikölcsönre forditják, ezzel nemcsak a haza iránti kötelességnek tesznek eleget, de ugyanakkor saját érdekükben is helyesen cselekszenek." A társadalom minden rétegének meg kell mozdulnia, hogy a kölcsön ügyét előbbre vigyék. Az összes hazai pénzintézetek a legnagyobb buzgósággal agitálnak a kölcsön érdekében s ha a társadalom [illegible] den rétegében kellő támaszra találnak, ugy kölcsön sikere el nem maradhat.

— Olcsó a rézgálic. A földmivelésügyi miniszter februárban valamennyi törvényhatósággal közölte azt a [illegible], amelyre az illető törvényhatóság szőllőgazdái az akkori kilátások szerint feltétlenül számithattak. Es már akkor annyira biztos volt, hogy a miniszter feljogositotta a törvényhatóságokat, hogy annyi rézgálicnak az árát, amennyit februárban kilátásba helyezett, (kilogrammonként három koronával [illegible] akarják. A vármegyei alispánokat, illetőleg városi törvényhatóságokban a polgármestereket személyes felelősség mellett utasitotta a miniszter, hogy a rézgálicot a szőllőterület arányában egyenlő kulcs szerint osszák ki a szőlőgazdáknak. A törvényhatóságoknak februárban kilátásba helyezett rézgálic időközben már el is készült, onnan elszállitása folyamatban van és biztosra vehető, hogy április végéig — tehát mindenesetre idejekorán — megkapja minden törvényhatóság azt a mennyiséget, amelyet a miniszter az emlitett első kiosztás alkalmával kilátásba helyezett. A miniszter már az első kiosztáskor jelezte, hogy iparkodni fog esetleg még több rézgálicot is beszerezni. Es ma egyike a legnehezebb kérdéseknek, mert a réz, melyből a rézgálic készül, első sorban hadi célokra szükséges. Es az oka, hogy a rézgálicban [illegible] csak nálunk, hanem a külföldön is nagy [illegible] van. Még a legnagyobb bortermő [illegible] ugymint Franciaországban és Olaszországban is igen sok a panasz e miatt, sőt Olaszországban a mult hónapban a parlamentben is szóvátették, hogy mily nagy veszedelem fenyegeti az [illegible] országi szőlőmivelést a rézgálic hiánya [illegible]. Mindazonáltal nálunk kedvezőbben alakult a helyzet, mint eleinte gondoltuk. A hazai [illegible] tovább folyik és a földmivelésügyi [illegible] nek két-három hét mulva módjában lesz, hogy [illegible] tájékoztassa a közönséget arról, hogy az első kiosztáson felül még [illegible] becsülhet [illegible]

— A háboru második éve is vége felé és semmi kilátás, hogy a béke áldásait [illegible] már élvezhetjük. Lehetetlen ily válságos időben ujság nélkül lenni. Felhivjuk ezért t. olvasóink figyelmét arra, hogy a Pesti Hirlap a háborus viszonyok és a papirszükség dacára is a legterjedelmesebb és legbővebb tartalmu ujság maradt napilapjaink között. A harcterek eseményeinek részletes megirását napról napra kitünő értesitőkkel kiséri. A Pesti Hirlapnak minden harctéren külön tudósitója van. Maltán legkedveltebb és legelterjedtebb napilapja tehát az országnak. A Pesti Hirlapot minden hó 1-től és 15-től kezdve meg lehet rendelni. Egy hóra 2 kor. 80 fillér, negyedévre 8 korona. A Pesti Hirlap és a Divat szalon együtt negyedévre 11 kor. A Pesti Hirlap és Az Érdekes Ujság együtt negyedévre 12 kor. 50 fillér. A Pesti Hirlap és a Képes Ujság együtt negyedévre 10 kor. 50 fillér. A négy lap együtt negyedévre 18 korona. Az előfizetési összeget legcélszerübb postautalványon küldeni a Pesti Hirlap kiadóhivatalának (Budapest, Vilmos császár-ut 78.)

— Az Első Magyar Általános [illegible] Társaság Csekonics Endre gróf elnöklésével [illegible] 8 án tartotta meg Bpesten évi rendes közgyülését. A közgyülést követő [illegible] ülésen Harkányi Frigyes bárót az igazgatóság elnökévé, Ormódy Vilmost vezérigazgatóvá és Balaban Adolfot vezérigazgató helyettessé választották meg. A közgyülésről a következő tudósitást közlik velünk: Az igazgatósági jelentés kiemeli, hogy a mult, második háborus üzletév végső eredményeként 6.995 922 koronás nyereség tekintélyes volt [illegible] főképpen az elemi biztositási ágakból, ezek közt is elsősorban a tüzbiztositó üzletből ered. Ellenben az életbiztositó üzletben az a körülmény, hogy a férfilakosság java a harctéren van; az évi uj életbiztositó szerzemények szembetünő csökkenésében érezteti hatását. Az emberéletnek a háboruval járó fajdalmasan nagy pusztulása a társaságnak az előző évhez képest körülbelül másfélmillió korona összegü halálozási kártöbbletet okozott. A társaság azonban képes volt a háborus hátrányokat más, kedvező tényezőkkel a legteljesebben ellensulyozni. Hadikölcsönre a társaság eddig összesen 57 500 000 koronát jegyzett, tanuságot téve arról, hogy [illegible] hagyományaihoz, a maga ügyét a nemzetével elválaszthatatlanul szolidárisnak ismeri. Ennek megfelelően, nem tekintve az első háborus évben hozott bőséges közcélu áldozatait, a társaság a mult év folyamán további 104.780 koronát forditott a háboruval összefüggő különleges jótékony célokra. A társaság félszázados fennállása emlékezetére tett 500.000 korona tőkeösszegü hazafias és emberbaráti rendeltetésü alapitvány évi évi kamatjának hovafordításáról az igazgatóság egyelőre most eldönteni nem javasolja. Az összes alapszabályszerü levonásokon kivül, [illegible] ből már a tartalékokba [illegible] tartalékoknak pedig 1.155.000 korona [illegible] inditványozza. Végül 3 200 [illegible] kerül fölosztásra, a mi [illegible] vény után 800 koronás [illegible] A közgyülés a mult évre [illegible] minden irányban megadta. Ezután a kormányzó testületi választás volt meg a következő eredménnyel: Elnök: Csekonics Endre gróf, alelnök Bánffy György gróf, választmányi tagok: Antal Géza, Batthyány István gróf, Bethlen József gróf, Cziráky József gróf, Darier Henrik, Erdődy Rudolf gróf, Gaál Jenő dr., Karátsonyi [illegible] gróf, Károlyi Gyula gróf, Schoeller Pál lovag, [illegible]nyi Pál gróf, Szitányi Géza, Szmrecsányi [illegible], Weiss Manfréd, Wenckheim Dénes gróf és Zichy Aladár gróf. Igazgatóság: Balaban Adolf, Berzeviczy Albert, Gergely [illegible], [illegible]kányi Frigyes báró, Ormódy Vilmos és [illegible] János gróf. Felügyelő-bizottság: Burchard Bellavary Konrád, Libits Adolf, Németh Titusz, Radvánszky Géza báró és Üchritz Zsigmond báró. A közgyülés után tartott alakuló igazgatósági ülésen az eddigi gyakorlathoz képest Harkányi Frigyes báró az igazgatóság elnökévé, Ormódy Vilmos vezérigazgatóvá és Balaban [illegible] gató helyettessé választatott meg.

Eladó óbor.

Eladó 100 hektoliter 1912 évi termésü, igen jó [illegible] Ára hektoliterenkint 140 [illegible] ad e [illegible]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

[redacted]

Budapest, 1915. december hó 31-én.

Frank Henrik, a központi könyvvezető főnöke.

[redacted] **Harkányi Frigyes**, **Ormody Tibor**, **gróf Zichy János**.

A fenti zárószámlákat és mérlegeket [redacted] egyszerű tőkék a 15- és segédkönyvekkel [redacted] készítettek és

Budapest, [redacted] hó 23-án.

[redacted]

Czelldömölki képviselet: GAYER GYULA cégnél.

Nyomatott a Kindérulat [redacted] Vitéznary-Könyvnyomda és [redacted] gyorssajtóján Devecseren, 1916.